

Hnutí Pro život ČR

6 / 2007

Informační oběžník občanského sdružení Hnutí Pro život ČR

prosinec 2007

Pokusy na embryích – slepá ulička

Podle dvou nezávislých studií publikovaných nedávno ve vědeckých časopisech *Science* a *Cell* je možné z kožních buněk vytvořit kmenové buňky podobné embryonálním kmenovým buňkám. Lze předpokládat, že tento objev ukončí údajnou potřebu klonovat lidi a používat „nadbytečná“ embrya vzniklá v procesu umělého oplození.

Vědecké týmy z Japonska a amerického státu Wisconsin přeprogramovaly dospělé lidské kožní buňky tak, aby se vrátily do pluripotentního stádia, tzn. že mají schopnost se přeměnit v téměř jakoukoliv buňku organismu.

Již v červenci tohoto roku informoval dr. Shinya Yamanaka z Kjótské

univerzity, že jeho tým objevil čtyři proteiny, které mohou přeprogramovat buněčnou DNA tak, aby se vrátila do svého pluripotentního stádia. Toto zvrátí chemický proces, v němž se buňka diferencuje na různé druhy tkání. „Není zapotřebí vajíček ani embryí. Nikdy jsem s nimi nepracoval,“ nechal se slyšet dr. Yamanaka.

Vědci varují, že je zapotřebí dalšího výzkumu, protože i tyto buňky, podobně jako embryonální, mohou způsobit nádory a rakovinu.

Dr. Ian Wilmut, který v roce 1997 naklonoval ovci Dolly, se nechal slyšet, že přestane klonovat lidská embrya a bude se věnovat právě této nově objevené technologii.

Podle LifeSiteNews.com

Čekáte-li nečekaně dítě

tel.: 800 108 000

<http://prolife.cz>
Informační stránky
Hnutí Pro život ČR

<http://svobodavolby.cz>
projekt zaměřený na
osvětu dospívajících

<http://linkapomoci.cz>
celorepubliková poradna
pro ženy v tísní

<http://zakony.prolife.cz>
monitoring činnosti
Poslanecké sněmovny

Vážení přátelé,

chtěli bychom vám poděkovat za veškerou pomoc po celý rok 2007. Nejedná se jen o dary, ale i o stovky z vás, kteří dáváte dál objednané materiály a hovoříte s lidmi ve svém okolí. Všem patří velké Pán Bůh zaplať. Byly rozeslány desítky tisíc letáků, knížek, triček a dalších materiálů. Nami provozované internetové servery navštěvuje každý den přes tisíc lidí a proto usilovně pracujeme na jejich zlepšení. Díky vaší finanční pomoci také stále působí naše poradna Aqua vitae. Jsme přesvědčeni, že trvalý pokles potratů není proto způsobený zdaleka jen masovým užíváním antikoncepce a neplodností, ale mnoho tisíc dětí bylo zachráněno a jejich rodiče ušetřeny mnohých bolestí i díky pomoci mnohých z vás.

Rádi bychom ale připomenuli jeden z hlavních úkolů přístupný téměř všem: abyste každý z vás získali pro odebrání tohoto zpravodaje alespoň jednoho dalšího člověka ve svém okolí. Je to zatím nejjednodušší způsob předávání potřebných informací široké veřejnosti a umožnění dalším, aby se postupem času více zapojili.

V současné době připravujeme obeslání všech lékařů v naší zemi v souvislosti s tlakem na legalizaci eutanázie. Rádi bychom pak s jejich pomocí v první polovině roku 2008 uspořádali petici proti zabíjení lidí pod názvem eutanázie. Proto bude každá pomocná ruka vítaná.

Radek Ulehč

3 190 589 dětí

usmrcených před narozením za 50 let existence zákona o umělých potratech v naší zemi

V OSN se diskutovalo o právu na život

V listopadu se zřejmě poprvé v historii na jednání OSN diskutovalo o ochraně dítěte před narozením. Debatu vedly převážně muslimské země jako pokus napadnout rezoluci států EU na zrušení trestu smrti.

Podle několika zastánců rezoluce se dodatky o právu na život netýkaly hlavního záměru textu a byly uvedeny pouze proto, aby způsobily zmatek a rozdělení. Zástupce Egypta však uvedl, že jelikož rezoluce má za cíl respektovat život, je správné ji rozšířit o ochranu nevinného lidského života.

První dodatek, který „žádá členské státy, aby chránily životy nenarozených dětí“, byl odmítnut v poměru 83:28, 47 se zdrželo hlasování.

Druhý dodatek, který „potvrzuje, že každá lidská bytost má neodvozené právo na život, a zdůrazňuje, že potrat by měl být přípustný pouze v nutných případech a pokud je život matky nebo dítěte vážně ohrožen“, byl odmítnut v poměru 84:26, 46 se zdrželo hlasování.

Většina zástupců států souhlasila s tím, že otázka práva na život, jak byla prezentována v dodatcích, potřebuje více času na přezkoumání a zvážení. Několik delegací požadovalo zvláštní rezoluci o právu na život na Generálním shromáždění OSN v příštím roce.

Samotná nezávazná rezoluce na zrušení trestu smrti byla přijata v poměru 99:52, 33 se zdrželo hlasování.

C-FAM

Čína stále preferuje rodiny s jedním dítětem

Čínská komunistická vláda oznámila, že zavede řadu odměn pro rodiny, které mají pouze jedno dítě. Odměny mají představovat výhody ve zdravotní péči, školství, získávání bydlení a sociální podpory. Rodiny s jedním nebo dvěma dětmi mohou od vlády očekávat pomoc s přestavbou bydlení, vzdělávacími kurzy, úpravou pozemku, novými technolo-

Foto: pixelio.de

giemi a dotacemi při stěhování.

Čína rozšiřuje politiku jednoho dítěte, která začala v roce 1979, a to i navzdory současné populační nerovnováze, kdy se rodí více chlapců než dívek. Rodiny nyní mají dovoleno mít dvě děti, pokud jsou obě děvčata.

Nedávné zprávy prokázaly, že nucené potraty, i když jsou oficiálně zakázány, jsou nadále prováděny v oblastech, kde místní úředníci musí splnit kvóty. Stále existuje otroctví, prostituce a únosy žen, protože čínská kultura preferuje chlapce. Stále se provádějí selektivní potraty a mnoha děvčátkům není dovoleno přijít na svět.

Někteří předpovídají, že současný čínský ekonomický boom je neudržitelný, protože politika jednoho dítěte má vliv na vytvoření zvýšeného uměle vykonstruovaného poměru mezi důchodci a mladými lidmi. Tato nerovnováha způsobí větší ekonomický tlak, jak populace bude stárnout a malé rodiny budou zatíženy péčí o staré příbuzné.

Čínský ministr pro národní populaci a plánování rodiny Zhang Weiqing v roce 2004 předpovídal, že zvyšující se disproporce mezi seniory a pracujícími bude mít časem vážné důsledky na čínský důchodový systém. Podle něj je „stárnutí populace

větším problémem na venkově než ve městech a to má zároveň vliv na systém zdravotního a sociálního pojištění pro staré lidi.“

V roce 1999 byl poměr mezi čínskými pracujícími a seniory 10:1. V roce 2020 by měl klesnout na 6:1 a v roce 2050 dokonce na 3:1.

LifeSiteNews.com

Zabití nenarozeného dítěte odsouzeno jako vražda

Odvolací soud v Texasu v listopadu rozhodl, že zákony, které povolují trestání vraha dítěte před narozením, nejsou v konfliktu s rozhodnutím Nejvyššího soudu USA z roku 1973, podle nějž má žena právo na potrat.

Terence Lawrence, který v roce 2004 zavraždil těhotnou ženu, se odvolal proti svému odsouzení za to, že zároveň způsobil smrt čtyř- až šestitýdenního nenarozeného dítěte. Argumentoval tím, že podstupování umělých potratů dokazuje, že stát nemá žádný zájem zasahovat předtím, než je plod životaschopný.

Soud jednomyslně rozhodl, že „legislativa může chránit životy těch, které považuje za lidské bytosti“, protože rozhodnutí Roe vs. Wade z roku 1973 se vztahuje pouze na ženu, která umělý potrat chce.

Guardian Unlimited

Zakáže Německo organizace nabízející eutanázii?

V Německu probíhá v současné době diskuse o možnostech zákazu „pasivní pomoci ke smrti“, jak se eufemisticky říká eutanázii. Důvodem je působení organizací, které fungují jako „cestovní kanceláře“ nabízející obyvatelům Německa eutanázii v sousedním Švýcarsku.

Spor mezi stoupenci eutanázie jako lidského práva a jejími odpůrci se rozhořel poté, co se na veřejnost dostala informace o smrti dvou nemocných Němců v obytném vozu na parkovišti poblíž Curychu. Asistovaná sebevraždy jim umožnila organizace Dignitas. Ta v roce 2005 dokonce založila v Hannoveru vlastní pobočku nabízející „výlety“ do Švýcarska za účelem „rychlé a bezbolestné smrti“.

Přímé usmrcení pacienta není ve Švýcarsku povoleno, legální je ovšem tzv. pasivní pomoc k usmrcení, kdy je pacientům nabídnutý smrtící jed (jde o natriumpentobarbital), který užijí sami. Podle vlastních údajů podala švýcarská organizace smrtící jed více než 600 lidem, z nichž většinu tvoří cizinci, zejména Němci.

Ministři spravedlnosti z jednotlivých spolkových zemí za CDU teď usilují o zákaz působení podobných organizací na území Německa. Spolková rada se podle hesenského ministra spravedlnosti Jürgena Banzera bude zabývat návrhem zákona, který by zakazoval „nabízení sebevraždy formou obchodu“. Sankce, které návrh zákona předpokládá, jsou do pěti let odnětí svobody nebo ve formě peněžní pokuty pro všechny osoby, které „podporují sebevraždy jiných, zprostředkují příležitost nebo přímo vytvářejí podmínky k asistované sebevraždě“.

Návrh zákona by měl zabránit ambicím švýcarské organizace, která má v plánu podle slov svého zakladatele advokáta Ludwiga Minelliho do konce roku asistovat při sebevraždách i přímo na území Německa.

- mp -

Rodiny mají mít pouze jedno dítě

Britský europoslanec Chris Davies v listopadu prohlásil, že rodiny by neměly mít více než jedno dítě, aby se zabránilo globálnímu oteplování. Podle něj globální populační růst „zaplavuje planetu“, paralyzuje jakékoliv snahy, které se věnují změnám klimatu, a musí se proto naléhavě řešit.

I když Davies trvá na tom, že nepodporuje čínskou politiku plánování rodiny, kde rodiny musí mít pouze jedno dítě, jinak jsou trestány, je údajně zapotřebí zrazovat rodiny od toho, aby měly více dětí.

Davies sám je ženatý, má jedno dítě a je známý svými kontroverzními politickými názory. V minulosti podporoval legalizaci drog a v roce 2003 dostal pokutu za výrobu konopí. V Evropském parlamentu působí jako liberálně-demokratický mluvčí pro otázky životního prostředí a veřejného zdraví.

Davies se nechal slyšet, že „v roce 1954, když jsem se narodil, bylo na světě 2,7 miliard lidí. Od té doby se počet více než zdvojnásobil. Pokud se dožijí 80 let, na světě bude 8 miliard lidí a jejich počet se bude stále rychle zvyšovat. I když každý jednotlivec má být chráněn, reprodukce lidstva je jako virus. Zaplavujeme planetu a pohlcujeme její zdroje.“

IPPF

Neposlušný socialista proti potratům

Tabare Vazquez, socialistický prezident Uruguaye, potvrdil svůj záměr vetovat zákon povolující umělé potraty na žádost v prvním trimestru těhotenství. Senát zákon schválil 6. listopadu a jako první v Latinské Americe by umožnil „právo“ na potrat. I když mnoho latinsko-amerických zemí v některých případech potraty toleruje, jejich ústavy chrání právo na život a nikde se potrat nepovažuje za „právo“.

Vazquez, vzděláním porodník, trvá na svém stanovisku, i když jeho vlastní socialistická vládnoucí koalice potraty podporuje. Prezident nedávno prohlásil, že zákon „obsahuje

velmi pozitivní prvky, ale s jinými neoushlasím z filozofického a biologického hlediska, proto bude vetován“.

Poslední průzkumy ukazují, že zákon podporuje 49 % obyvatel, 39 % je proti a 12 % buď odmítlo odpovědět nebo je jim otázka lhostejná. Průzkum z roku 2006 byl zcela jiný: velká většina byla pro povolení potratů. Tento fakt by neměl být překvapením, jelikož Uruguay je zřejmě nejliberálnější zemí Latinské Ameriky. Nové výsledky mohou znamenat významný posun ve veřejném mínění.

LifeSiteNews.com

Portugalským lékařům upírána svoboda volby

Členové Portugalské lékařské asociace šíří internetovou petici, která žádá Asociaci, aby neměnila svůj protipotratový etický kodex na základě „etické nezávislosti a autonomie lékařské profese“.

Vláda pod vedením socialistického prezidenta Jose Sokrata legalizovala počátkem tohoto roku potraty na žádost v prvním trimestru těhotenství a nyní chce zahájit právní řízení proti těm lékařům, kteří odmítají změnit etický kodex, který zakazuje provádění umělých potratů. Podle kodexu „lékaři musí mít v úctě lidský život od jeho počátku“ a „praxe umělých potratů představuje vážné etické selhání“.

Petice odmítá „zneužívání lékařských vědomostí, které se různé nátlakové skupiny“ snaží vnutit Asociaci a přirovnává vládní požadavky s hnutím za „nucené pobyty v psychiatrických léčebnách, sterilizace a vyhlazování lidských bytostí z eugenických nebo rasistických důvodů“.

Lékaři chtějí, aby se kodex vyhnul „závislosti na měnící se ‚etice‘, která by byla formována podle momentálních zájmů, pohodlí, ideologií nebo přesvědčení těch, kteří jsou náhodou momentálně u moci nebo mají vliv“.

Petici doposud podepsalo přes 700 portugalských lékařů. Oficiální mluvčí Asociace Pedro Nunes opakovaně kritizoval výhrůžky vlády a odmítá se vzdát.

LifeSiteNews.com

Zabíjení jako ústavní právo?

Po dlouhé době jsme se dočkali dlouho očekávaného rozsudku slovenského Ústavního soudu ohledně ústavnosti umělých potratů. Jeho výsledek je důležitý i pro nás, protože české a slovenské právo je zde identické. A výsledek? Děti před narozením je sice třeba chránit, ale dokud nejsou ještě dostatečně „lidské“, je jejich usmrcení v souladu s ústavou.

Vytunelovaná filosofie kořenem zla

Z důvodů, které Ústavní soud uvedl, se opět ukazuje, že na vině současné krutosti vůči slabším je především materialistická ideologie. Té umožňuje žít už přes dvě stě let systematicky tunelovaná a diskreditovaná filosofie. Proto je vhodné si všimnout, jaké zdůvodnění soud uvedl a z čeho vycházel. Stanovisko bohužel naznačuje, že nikdo z nás si nemůže být jist, že ho ústava bude chránit.

Stručný přehled jednání

Před šesti lety navrhla část slovenských poslanců, aby Ústavní soud posoudil, zda není paragraf potratového zákona „*žene sa umelo prerušit tehotenstvo, ak o to písomne požiada, ak tehotenstvo nepresahuje 12 týždňov*“ v rozporu s ústavou, v níž stojí, že „*ľudský život je hodný ochrany už pred narodením*“. Poslanci zároveň zpochybnili i vyhlášku, která umožňovala potraty z genetických důvodů nad rámec zákona až do 24. týdne těhotenství. Ústavní soud rozhodl těsnou většinou sedm ku pěti, že zabití dítěte před narozením je v pořádku.

Vyhlášku soud zrušil, protože rozšiřovala zákon, a ač nerad, znemožnil tak vykonávání eugenických potratů po 12. týdnu těhotenství. Všichni nyní horečně přemýšlejí, zda novelizovat potratový zákon, aby se případně postižené děti před narozením mohly usmrcovat dál, nebo do toho raději kvůli voličům „nevrtnat“.

Relativismus, positivismus a materialismus

Ve svém rozhodnutí slovenský Ústavní soud na počátku říká, že se „*nesnažil odpovedať na filozofickú, morálnu či etickú otázku, kedy začína ľudský život, ani na otázku správnosti či morálnosti umelého prerušenia tehotenstva, ale iba na otázku, aké sú ústavné mantinely*“.

Sami soudci tedy přiznali, že nehlédali na spravedlnost. Vycházeli bohužel z filosofického relativismu, který

hlásá, že není možné nalézt objektivní pravdu, dobro a spravedlnost, a tím vycházeli i z filosofie právního positivismu. Ten už od dob francouzského revolučního parlamentu „osvobozuje“ zákonodárce od používání rozumu – rozumu, který má respektovat objektivní realitu. Pozitivistický zákonodárce si tak může vytvořit jakkoli zvrhlý zákon, získá-li dostatek hlasů. I když se slovenská i česká ústava výslovně v preambuli zmiňuje o „nedotknutelných hodnotách lidské důstojnosti“ a odkazuje tak na objektivní spravedlnost, rozum a přirozený řád, soudci na to jaksi pozapomněli.

Soudci nehlédali, kdy lidský život začíná, a jeho počátek nestanovili. Vlivem materialistického přesvědčení však stanovili, že lidský život je více či méně „lidský“ podle toho, jak je rozvinutý, a tím je i více či méně pod ochranou práva.

Bodové shrnutí některých sdělení slovenského Ústavního soudu

- Podle ústavy má být nenarozené dítě chráněno zákony.
- Potratová legislativa je v pořádku, protože plodu se poskytuje ochrana skrze ochranu matky.
- Nenarozené dítě je údajně dostatečně chráněno před svým „ochráncem“ – matkou tím, že lékař musí matku před umělým potratem poučit.
- Ochrana jednotlivých práv se dále zabezpečuje mnoha dalšími zákony (ovšem ta mohou být legálně pošlapána souhlasem matky o usmrcení dítěte před narozením, jak upozorňuje ta část ústavních soudců, kteří hlasovali proti).
- Spor právo na život versus vůle matky řeší Ústavní soud jako údajný kompromis, podle něž má matka právo nakládat se svým tělem do 12. týdne. Poté už je prý plod „senzibilní“ a toto právo matka ztrácí. Logické by však bylo respektovat přirozenost a přiznat matce právo na plnou svobodu před otěhotněním.
- Nenarozené dítě má nárok na částečnou ochranu od 12. týdne. Pak už je prý „senzibilní“ a to zřejmě zvyšuje jeho lidskost. Podle ústavy je údajně nenarozené dítě možné zabít pouze, je-li nemocné.

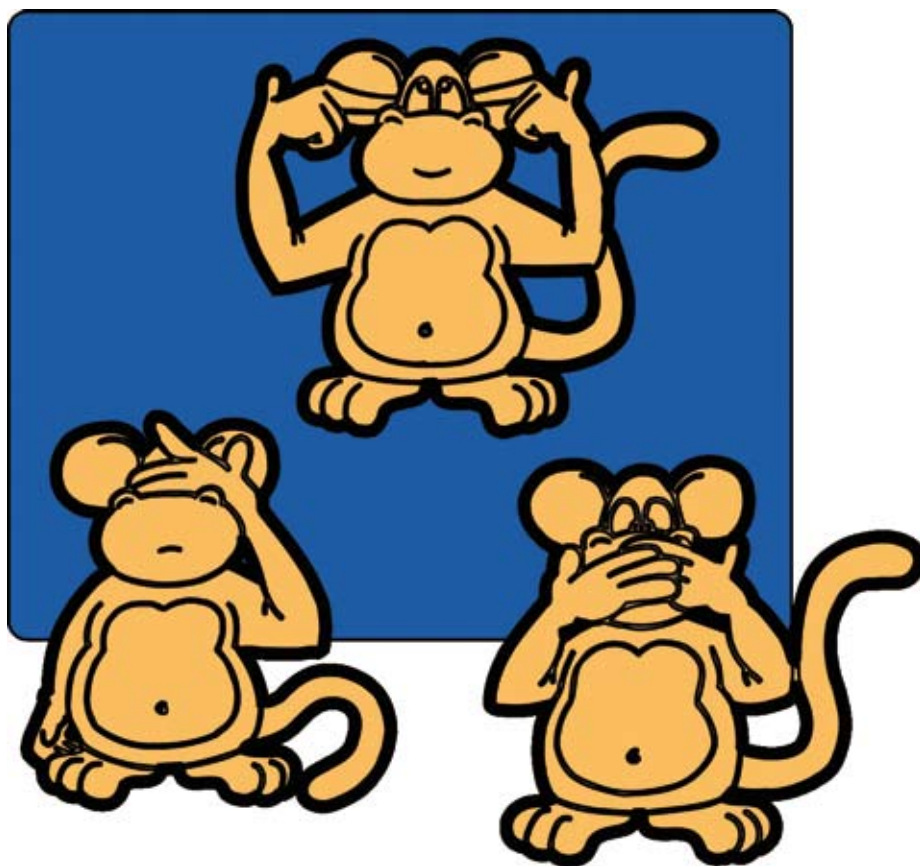
Nedostatečně lidský člověk?

Tento bod zvláště zřetelně odhaluje východiska Ústavního soudu, která jsou hluboce zakořeněna v dialektickém materialismu. Soud se prakticky ztotožnil se stanoviskem zástupce Slovenské národní rady, který „poukázal najmä na ‚stupňovitý vývoj‘ ľudského života, preto poskytnutie zákonnej ochrany nenarodenému ľudskému životu od 12. týždňa tehotenstva nepovažuje za protiústavné“. Proto soudci posléze tvrdí, že usmrcení dítěte před 12. týdnem je dovolené, protože „táto lehota sa odvíja od vytvárania senzibility plodu“.

Tedy více vyvinutý člověk je podle Ústavního soudu zřejmě i více lidský, a proto už nesmí být usmrcen. V tomto případě soud určil, že hranicí nabývání lidskosti je blíže nespecifikovaná „senzibilita“. Zítra to může být životaschopnost, pozití tře ba kvalita života. Navíc s tou „senzibilitou“ a lidstvím to nebude tak horké, neboť soud výslovně uvedl, že potraty z genetických důvodů jsou i později v souladu s ústavou, upravuje-li to zákon a ne jen vyhláška. Tedy člověk zřejmě může nabývat lidství průběžně – možná až do porodu, možná i těsně po něm, možná až když si uvědomuje svoji osobnost, možná až když se socializuje a u někoho s mentálním postižením možná nikdy.

Kvantita přechází v kvalitu

Materialismus v člověku nepoznává podstatu a přirozenost. Zakazuje brát v potaz vše, co přístroji nezměříme, tedy i takové nehmotné věci jako je svoboda (prý nutnost), láska (prý jen pud) nebo přirozenost. Proto podle Hegelovy filosofie (adoptované nacisty) věří, že člověk lidství nabývá postupně, nebo rovnou podle starého osvědčeného Marxova dialektického materialismu věří, že nahromaděním dostatku charakteristických projevů (třeba činnost mozku) se najednou skokem z čista jasna trochu lidství objeví. Tedy

kvantita vyčaruje novou kvalitu.

Toto je zřejmě myšleno termínem „stupňovitý vývoj“, který cituje Ústavní soud. Proto stále větší kvantita životních projevů člověka ustanovuje dle slovenských ústavních soudců stále větší kvalitu lidství. A naopak! Považuje tak za lidštějšího a cennějšího toho, kdo je zdravý a silný, než toho, kdo je slabý nebo nemocný.

Ústavní rasismus a eugenika

Materialismus v kombinaci se vzkříšenou Hegelovou filosofií tak opět otevírá Pandořinu skříňku rasismu – tvrdí totiž, že existují lidé více nebo méně lidští. To, že duch má mnohem větší význam než tělo a že člověk moudrostí dokáže více než silou paží, ještě materialisté nepochopili a tak nemocné děti raději včas před narozením zabijí.

Že to nejsou jen teoretické spekulace si uvědomíme, když ve stanovisku soudu s mrazením v zádech čteme, že „ústavný súd taktiež zdôraznil, [ze své

iniciativy!], že svojím nálezom nijako nespochybnuje genetický dôvod prerušenia tehotenstva“. V ústavě slovenské i české navíc stojí, že porušením práva na život není, „jestliže byl někdo zbaven života v souvislosti s jednáním, které podle zákona není trestné“. Nelze si proto dělat iluze, že by Ústavní soud zasáhl v případě eutanázie, zabití nemocných novorozenců, či zabití těch, co nemohou projevit svou vůli. Zabít někoho jen proto, že je nemocný, totiž soudci nevidí jako protiústavní.

Některé z rozporů

Materialisté si se svým světonázorem příliš těžkou hlavu nedělají. Netrápí rozpor, že máme neměnnou identitu jako dítě i jako stařec, a to i přes to, že tělo je mnohokrát zcela proměněné. Plod má kompletní genetický kód, ale to pro ně neznamená kompletní lidskost, ale genetický kód je pro ně zřejmě pouze znamením, že se jednou z toho „plodu“ vyvine člověk.

Proto materialista čeká, až začne

fungovat mozek, aby přiznal lidské bytosti trochu lidskosti a z ní pak i jistá práva. Zapomíná se však ptát jak to, že i bez mozku dokáže člověk již ve stádiu pětibuněčného embrya řídit svůj vlastní růst a velmi složitý rozvoj orgánů včetně mozku a koordinovat vše s tělem matky. Tedy objektivně vzato se jedná o životní projev nesmírně inteligentní. Neřídí-li funkci těla při vývoji mozek, co jej řídí? Jak může být proto pouze rozvinutý a bezchybně fungující mozek výlučnou známkou lidství, jak ústavní soudci automaticky předpokládají?

Sbohem lidským právům

Podle materialismu neexistuje něco jako základní neměnná lidská

přirozenost a tím ani nezpochybnitelná lidská důstojnost, která má odraz v lidských právech. Lidskost přece podle nich „stupňovitě“ přibývá a ubývá. Proto se dnes základní lidská práva neustále nafukují a tím v podstatě rozřeďují a přestávají být brána vážně. V praxi to znamená, že i přes nedávnou zkušenost krvavých totalit 20. století si zákonodárci a vládcí opět otevírají cestu k naprosté právní svévoli.

Filosofové – praví viníci

Úvodní přesvědčení slovenských soudců, že jsou prosti filosofických a ideologických spekulací, je tak bohužel naprostou iluzí. K závěru došli po temných cestách relativismu,

positivismu a dialektického materialismu. Současná zdegenerovaná filosofie je tou pravou příčinou vražděných dětí, trápených matek, zneužitých lékařů a zmatených soudců. Má-li se tento trend změnit, je nutný návrat na cestu zdravého rozumu, který rozlišuje *ano* a *ne*, *pravdu* a *lež*, *dobro* a *zlo*. Návrat na cestu, kterou sebevědomě „osvícená“ generace filosofů v 17. století s velkou slávou opustila a vydala se postupně stále temnější cestou kultury smrti.

Mgr. Radim Ucháč

Tiskovou zprávu k nálezů slovenského Ústavního soudu lze nalézt na internetové adrese http://www.concourt.sk/S/Tlacove_spravy/2007/TS_20071204-1.pdf.

K otázkám výživy pacientů ve vegetativním stavu

Přestože autorem tohoto textu je Kongregace pro nauku víry, nezařazujeme jej mezi texty určené pro věřící, neboť vychází výhradně z přirozeného zákona a je tak přístupný všem lidem přístupným rozumným důvodům. Stanovisko ze 14. září 2007 potvrzuje nutnost lékařské péče, která zahrnuje zabezpečení potravy a tekutin pro pacienty ve vegetativním stavu, a to i umělým způsobem.

1. otázka: Je podávání potravy a vody (ať přirozeným nebo umělým způsobem) pacientovi ve „vegetativním stavu“ morálně závazné, s výjimkou případu, když jeho organismus již potravu a tekutiny nepřijímá nebo

když nemohou být pacientovi podány, aniž by mu nezpůsobily závažné fyzické potíže?

Odpověď: Ano. Podávání potravy a vody, i umělým způsobem, je zásadně řádným a přiměřeným prostředkem k udržení života. Je proto závazné v té míře, v jaké prokazatelně plní svůj vlastní účel, kterým je zajištění hydratace a výživy pacienta. Takovým způsobem se zabrání utrpení a smrti vyhladověním a žízní.

2. otázka: Když se pacientovi v „trvalém vegetativním stavu“ podávají výživa a tekutiny umělým způsobem, lze jejich podávání přerušit, když kompetentní lékaři s morální jistotou usoudí, že pacient už znovu nenabyde vědomí?

Odpověď: Ne. Pacient v „trvalém vegetativním stavu“ je osobou se základní lidskou důstojností, které se musí poskytnout řádná a přiměřená péče, jež zásadně zahrnuje podávání tekutin

a výživy, a to i umělým způsobem.

Kongregace pro nauku víry k zodpovězeným dotazům vydala také doprovodný komentář. V něm připouští, že v některých odlehlých a chudých oblastech nemusí být zabezpečení potravy a vody fyzicky možné. V takovém případě je třeba nabídnout maximální péči směřující k podpoře a zachování života. Je také možné přerušit výživu v případech, kdy podávání potravy a tekutin vede ke zhoršení stavu pacienta nebo když nemůže snést umělý způsob podávání výživy. To však nic nemění na všeobecném etickém kritériu, podle něhož podání potravy a tekutin je vždycky přirozeným prostředkem k zachování života a nikoliv terapeutickou léčbou. Jeho použití je tedy podle kongregace třeba pokládat za řádné a přiměřené, i když se vegetativní stav pacienta prodlouží.

TS ČBK

Euthanasie

Rozhodnutí Holanďanů legalizovat v jejich zemi často praktikovanou a široce tolerovanou euthanasii, se setkala se širokým souhlasem liberální, sekularizované veřejnosti. Přesto je rozhodnutím velmi neblahým, patří k těm, která probouzejí ze spánku démony. Hilaire Belloc napsal ve 30. letech o nastupujících nacistech v Německu, že celá Evropa se těm klaunům hlasitě směje, a přitom si nevšímá, že tam za ostnatými dráty jsou lidé, kteří mlčí, a v jejich očích vůbec není smích. Nyní je pro nás Bellocův postřeh banální, leč ve své době byl temně prorocký.

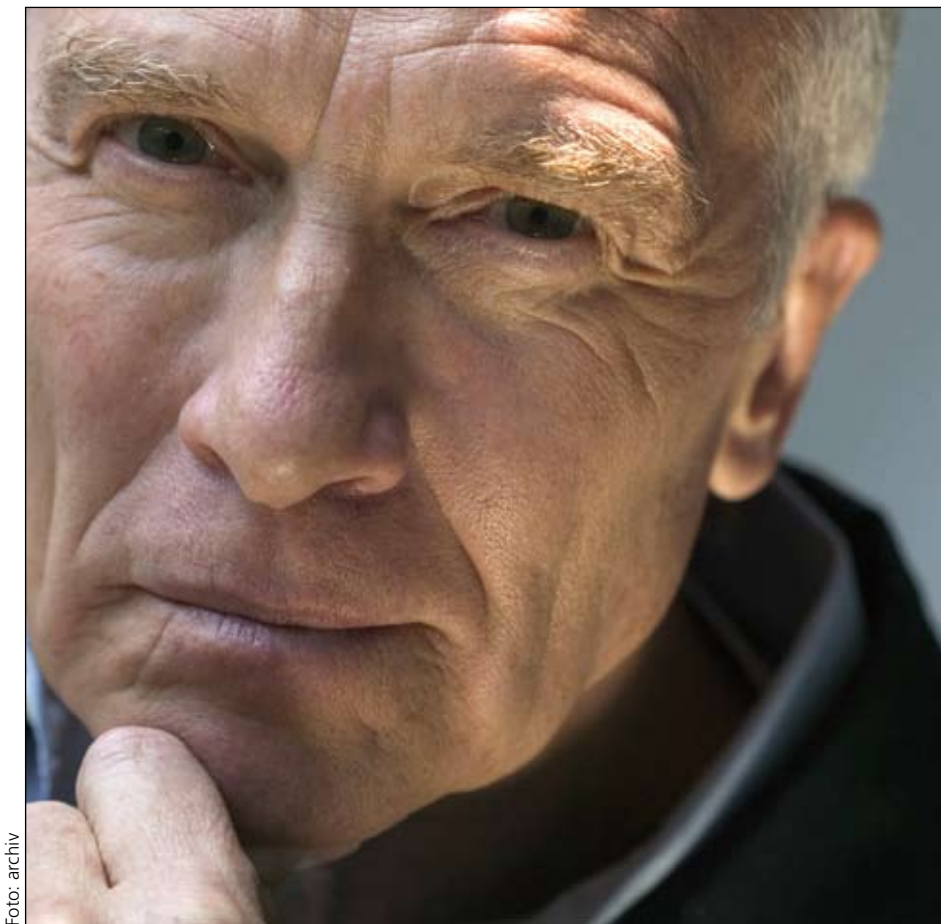

Foto: archiv

Dnes se některým může zdát aktivní ukončování života smrtelně nemocných, kteří umírají v nesmírných bolestech a sami si přejí zemřít, jako humánní čin. Tito lidé si však neuvědomují, že se jedná o vykročení na šikmý, kluzký svah, který strmě vede do propasti; na jejím dně na nás budou mlčky hledět temné, hluboké oči těch, kterým do smíchu vůbec nebude.

Liberální pohled na euthanasii

Na první pohled není v otázce euthanasie většího rozdílu, než mezi stanoviskem liberálním a stanoviskem křesťanským: to první je pro, to druhé proti. A rovněž i jednotlivé argumentace jsou si na hony vzdáleny. Liberální pohled na člověka akcentuje jeho práva. Práva jednotlivce jsou tím podstatným, co liberály zajímá. A od práv člověka se odvíjí liberální názor,

že jednotlivce je suverénním pánem svého života. Má si svůj život žít tak, jak se mu jen zlíbí – pokud neubližuje nikomu dalšímu. Pokud shledá svůj dosavadní život jako dobře, příjemně či užitečně strávený, a nyní ve stáří a nemocích již trpí a nemůže si užít žádných slastí, proč by se života nesměl dobrovolně vzdát? Proč by měl povinně trpět? Život je jeho majetkem a právem, tudíž právem je i jeho ukončení. Kdo je oprávněn nutit člověka žít i proti jeho vůli? – ptá se rozhořčeně liberál.

Křesťanský pohled na euthanasii

V křesťanském pohledu je člověk dítětem Božím. Jeho život – stejně jako všechno stvořené – je darem

Božím. Striktně vzato, člověk není vlastníkem svého života; je pouze jeho správcem. Život člověka nepatří člověku, nýbrž Bohu. Z toho, jak jej spravuje, se bude člověk Bohu zodpovídat. Mluvit o nějakých právech člověka vůči Bohu je absurdní. Člověk má vůči Bohu nikoli práva, nýbrž povinnosti, neboť za všechno, co má a co existuje, vděčí Bohu. Bůh je Bohem spravedlivým, milosrdným a milujícím. Člověk plní své povinnosti vůči Bohu tím, že se rovněž snaží být spravedlivý, milosrdný, milující své bližní. Slouží Bohu tím, že slouží jim. Oni jsou pro nás požehnáním nejen proto, že jsou zdrojem naší radosti, ale i tím, že jim můžeme sloužit. Člověk slouží bližnímu, když mu pomáhá v nouzi, utrpení a bolesti. Ale i bezmocný tr-

pící člověk slouží svým bližním – tím, že jim poskytuje příležitost projevat skutky milosrdenství a lásky ke své osobě. Člověk má stále činit to, co je správné, a proto něco jako „život nehodný žití“ neexistuje. Sebevražda je tedy velkým mravním zlem – je odmítnutím dalších příležitostí činit to, co je správné a sloužit svým bližním (a sloužit Bohu obecně), a zároveň je urážkou Stvořitele – je odmítnutím jeho daru života.

Svoboda cennější než život?

Celá věc je ale složitější. Liberálové mají totiž pravdu v tom, že za určitých okolností je svoboda vyšší hodnotou než život. Ale křesťané mají rozhodně pravdu v tom, že těmi okolnostmi nejsou ani sebevražda, ani euthanasie. Vzít či položit život je přípustné tehdy, pokud se tak jedná při dosahování morálních nebo správných cílů, při nichž odebrání či ztráta života nejsou cílem samy o sobě (to je neobhájitelné), nýbrž pouze prostředkem (za určitých okolností nezbytným) k dosažení onoho kýženého spravedlivého cíle.

Jak to? Západní civilizace vždy zastávala názor, že biologické přežívání za každou cenu není nejvyšší hodnotou; že existují i hodnoty vyšší, pro které je správné vlastní život riskovat a případně i obětovat. Přežít za každou cenu není nutné hodnotou. Hodnotou je činit to, co je správné. A pokud nás v důsledku správného konání potká fyzický či biologický zánik (který však, jak křesťané vědí, není zánikem definitivním), nuže co – staň se. Rozhodně však riziko smrti není dostatečnou výmluvou na uhýbání před tím, co je správné, dobré a morální. Z tohoto důvodu je rovněž pacifismus – rozumíme-li jím principiální odmítnutí používat sílu či násilí pro dosahování jakýchkoli cílů – nutně postojem nemorálním. To proto, že je principiálním odmítnutím vystoupit na ochranu a obranu nevinných trpících, byť by na nich nespravedliví agresori páchali křivdy do nebe volající. Pacifismus je projevem netečnosti k lidskému utrpení a k bezpráví.

Život a spravedlnost

Přežít za každou cenu není nutné morální volbou. Představme si modelovou situaci „Polsko 1. září 1939“. Svobodná země je napadena totalitní říší. Pokud bychom považovali právo na život – či život samotný – za hodnotu vyšší než svoboda, pak morální volbou by evidentně byla kapitulace a následná kolaborace – tj. ten postup, který by si vyžádal nejmenší počet lidských ztrát, nejméně životů. Jinými slovy, je-li život vždy nadřazen svobodě, pak ztráta svobody za cenu zachování životů mnoha lidí není až tak velkou ztrátou. To ale západní politická tradice a morální filosofie vždy odmítaly. O tom vyprávějí Thermopyly a Salamina 480 před Kristem, Poitiers 732, Lepanto 1571, Normandie 1944 či Budapešť 1956. Obrana spravedlivého a svobodného politického řádu před nespravedlivými tyranskými agresory je vyšší hodnotou než pouhé přežívání za cenu podrobení se a rezignace na spravedlnost a svobodu.

Jiným příkladem je nasazení a případně obětování vlastního života při pokusech o pomoc bližnímu, o jeho záchranu. Když bližní tone, není mravně ušlechtilou volbou nečinně přihlížet, až utone – s odůvodněním, že při pokusu o záchranu můžeme utonout oba, a tudíž imperativem je vlastní přežití. Nikoli, mravně ušlechtilý je právě *pokus* o onu záchranu, ať již dopadne jakkoli.

Doposud jsme ale mluvili o *obětování* svého života za něco, co je správné. A důrazně musíme konstatovat, že euthanasie tento charakter nemá. Euthanasie je svou povahou *asistovaná sebevražda*. Co se týče záměru pacienta, je to sebevražda, akt lékaře je zabití.

Obětování života a sebevražda

Morální rozdíl mezi sebevraždou a obětováním vlastního života je nesmírný. Upozornil na něj britský liberální myslitel a křesťanský apologeta Gilbert Keith Chesterton ve své knize

Foto: archiv

Ortodoxie. Člověk, který obětuje svůj život za správnou věc – například za obranu svobody nebo při pomoci trpícím – si života cení, cení si ho nesmírně. V jeho chápání je život dobrem a svět stojí za to, aby v něm člověk žil. Boží stvoření je dobré, Bůh stvořil svět dobře. Právě proto, že život je plný dobra, člověk riskuje a případně i ztrácí svůj život při pokusech zachránit to, co je na něm hodnotné. Kdyby svoboda nebyla tak vznešená, nikdo by za ni nebojoval. Kdyby byl člověk nehodným červem, nikdo by nezachraňoval člověka tonoucího.

Vyznává však tento náhled na svět a život i sebevrah? Ani náhodou! Chesterton říká, že zatímco vrah zabíjí jednoho konkrétního člověka, sebevrah tím, že zabíjí sebe, jakoby v sobě zabíjel všechny lidi, celý svět. Dává tím najevo, že nikdo z existujících lidí, žádný z ušlechtilých ideálů, nic z toho, co existuje, mu nestojí za to, aby žil. Tím, že si bere život, zabíjí všechno. Je naštván na celý svět a nenávidí ho. Pohrdá celým Božím stvořením a považuje ho za zlé. V jeho vnímání Bůh není Bohem, ale ďáblem. Sebevražda je tedy z morálního hlediska protipólem oběti – není oslavou Božího stvoření, ale jeho odvržením. A jako taková je mravním zlem.

Euthanasie ničí svobodu

I když je tedy svoboda nadřazena životu v mnoha ohledech, neznamená to, že je správné vzdávat se života z malicherných důvodů. Pokud svůj život obětujeme při obraně či záchraně toho, co je správné, konáme ušlechtilé. Když se však zabíjíme proto, že jsme plní zloby vůči všem ostatním, a tedy zabitím sebe chceme skoncovat i se všemi ostatními, konáme špatně. Navíc, kdo páchá sebevraždu, uplatňuje sice svou svobodu – ale uplatňuje ji naposled. Tím, že se zabije, navždy svou svobodu ruší. Je to akt svobody nejen proti dalšímu životu, nýbrž i proti jakékoli další svobodě. A ten, kdo někomu druhému při sebevraždě pomáhá, pomáhá mu při něčem, co

Foto: archiv

není pouze mravně špatné, ale navíc člověku navždy bere jeho svobodu.

Asistovaná sebevražda je tedy nepřijatelná nejen z důvodu mravní špatnosti, nýbrž i z důvodu svobody – je něčím, co vezme druhému člověku jakoukoli možnost jeho svobody další. V liberální, sekulární společnosti je argument mravní špatnosti pro zákaz nějaké praxe málo přesvědčivý. Ale argument ztráty svobody je přesvědčivý dostatečně. Nikdo nemá právo vykonávat aktivity, které povedou ke ztrátě svobody nějakého jiného člověka. Asistence při sebevraždě ke ztrátě svobody jiného člověka vede. *Eo ipso* asistence při sebevraždě je v liberální společnosti nepřijatelná. Z toho plyne, že euthanasie by měla být i nadále nelegální a kriminalizována. A to nejen z morálních, nýbrž i z liberálních důvodů.

Euthanasie – urážka lékařů

Euthanasie je dále dehonestační lékařského povolání. V logice tohoto poslání je lidem pomáhat, ne je zabíjet. Lékař má být lékařem, nikoli katem. V opačném případě je z něho Dr. Mengele. Lékaři by tedy měli být těmi prvními, kdo by měl proti legalizaci euthanasie protestovat. V zájmu

zachování své reputace a důstojnosti své profese.

Kluzký svah

A konečně, legalizace euthanasie je vykročením na šikmý, kluzký svah; je jenom prvním krokem v řadě dalších, jež budou nepochybně následovat. Euthanasie je nyní definována jako zabití umírajících, trpících bolestmi, na jejich vlastní přání. Časem se však pod tento název začnou zařazovat – a bohužel se budou taky vykonávat – i jiné praktiky. Například zabití kterýchkoli pacientů na jejich vlastní přání (tedy i těch, kteří netrpí či neumírají). Anebo zabití umírajících pacientů, kterých se nikdo na jejich názor ptát nebude, protože budou považováni za tzv. beznadějně případy. Anebo – třetí, konečná možnost (*Endlösung, Endstation*) – prosté zabíjení lidí, kteří budou někým jiným z toho či onoho důvodu označeni za beznadějně. Mimochodem, tento poslední případ jsme tady již jednou měli. Odehrával se na místech s dětsky nevinnými jmény – jmény jako z dětské říkanky. Osvětim, Majdanek, Treblinka.

Dr. Roman Joch, *Distance 1/2001*
(mezititulky redakce)

Bez kříže není obrácení

Pomocníkům drahocenných Božích dětí

„Když pronásledovali mne, budou pronásledovat i vás... protože neznají toho, který mě poslal... Kdo nenávidí mne, nenávidí i mého Otce... Přichází hodina, kdy každý, kdo vás zabije, si bude myslet, že tím uctívá Boha. Budou tak jednat, protože nepoznali Otce ani mne.“ (srov. Jan 15nn.)

Ježíš otevřel cestu

Podle tajemného Božího plánu je důvod, proč lidé zabili Ježíše, tím samým důvodem, proč jim Ježíš ukázal své milosrdenství. Ježíš řekl, „Otče odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Ježíš pak skrze akt prolití krve a umírání pro ty, kteří ho zabili, svým vrahům otevřel cestu, aby jim umožnil uvěřit, že je Otec a Syn miluje. Pro nás je důležité si uvědomit nejen to, že Kristus předtím, než vstoupil do Slávy, musel trpět a zemřít, ale že utrpení a ukřižování Ježíše muselo předcházet také začátku obrácení, aby i ostatní mohli mít účast na Slávě vzkříšeného Krista.

Bez kříže není obrácení

Vzkříšený Ježíš teď pokračuje v práci Svého Otce, skrze nás, úd Svého těla, Církve. Utrpení Krista v nás totiž pokračuje, když v našich tělech doplňujeme to, co, jak říká sv. Pavel, ještě stále chybí do plné míry Kristova utrpení. Zde neexistuje žádná zkratka. Příliš často chceme, aby lidé uvěřili, aniž bychom se my sami předtím stali Ježíšovými svědky, mučedníky, žijícími utrpení Krista. Žádné množství reklamních triků, plakátů a billboardů nemůže nahradit tuto nadpřirozenou práci. Bez kříže žádná obrácení! Mše svatá musí být

žita následovníky Krista, aby ostatní ve světě uvěřili v lásku, kterou k nim má Otec a Syn.

Pro Pomocníky už nejsou dvě strany

Lidé v dnešním světě se potřebují setkat s Kristem, protože On je Odpověď. A kde a jak se setkají s Kristem? Zprvu, my sami musíme Kristu dovolit, aby v nás žil tak, aby v nás a skrze nás byl přinášán světu, který nezná lásku ani Otce, ani Syna. Konkrétně se svět potřebuje setkat s Kristem; v křesťanech žijících mší svatou a modlících se před potratovými klinikami, Golgotami naší moderní doby. Ti, kteří se považují za křesťany, musí na místech, kde se provádějí potraty, ze své blízkosti odstranit vše, co by bránilo světu vidět v nich tvář a lásku Krista. Pro Pomocníky už neplatí – my proti nim –, ale určující je spíše prostý fakt, že jsme vyslanci Krista, kteří jsou povoláni zpřítomňovat věrně Kristovu lásku. Pro nás už neexistují dvě strany, pro život a proti životu, spíše jsme jednoduše křesťané, kteří jsou solí země, světlem světa, kteří stojí a modlí se na Kalvárii za spásu duší potratářů, všech zaměstnanců, matek a otců zapletených do potratů, totiž všech těch, kteří zoufale potřebují zakusit ve svých vlastních životech lásku Otce a Syna vůči nim.

Nenarozené děti by neměly umírat samy

Nenarozené děti by také neměly umírat opuštěny a samy. Ani Ježíš neumíral zcela sám a opuštěn. Když Ježíš ve svých posledních chvílích pohlédl dolů z kříže, byl obklopen modlitbami, soustrastí a láskou – Marie, Své Matky, Jana, svého milovaného kněze, Marie Magdalény a jiných žen, které se podílely na Ježíšově utrpení. Také nenarozené děti, i když by měly na zemi

žít jen krátce, by neměly umírat samy a opuštěny. Jim by měla patřit přítomnost lidí za branami oněch středisek zabíjení, přítomnost lidí, kteří úpěnlivě prosí za zachování jejich pozemského života, kteří sdílí jejich utrpení, lidé přítomní modlitbou, soustrastí a láskou k nenarozeným v době jejich poslední hodinky. A já věřím, že až ti lidé sami zemřou, a my všichni zemřeme, budou tytéž nenarozené děti s Ježíšem u nebeských bran úpěnlivě prosit za své přátele, kteří je na zemi milovali, aby byli vpuštěni do Věčného Života. Jsem pevně přesvědčen, že Ježíš láskyplně vyslechne prosby Svých drahocenných dětí.

Mocný vliv pokojných modlitebních vigílií

Christopher Blunt, zakladatel výzkumného projektu Overbrook Research, ukázal, že v uplynulých 15 letech prodělalo veřejné mínění v USA dramatickou změnu, a to svou rostoucí podporou stanovisek ve prospěch života. V roce 1992 jenom 26 % obyvatelstva uvedlo, že je zásadně pro život, zatímco 43 % bylo pro potraty. V roce 2006 nastal téměř úplný obrat poměrů, pouze 30 % se označilo za zastávce potratů, zatímco 41 % je zásadně pro život. Ve snaze vysvětlit tuto změnu Christopher Blunt připouští, že jistý vliv měla pravděpodobně debata ohledně potratů částečným porodem. Avšak podle něj byl názor voličů na otázku, která pozice je ve sporu o potraty vlastně extremistická, změněn především přesunutím důrazu z konfrontační politiky a blokad potratových klinik na pokojné osvětové akce před těmito zařízeními.

Mons. Philip J. Reilly

zakladatel *Helpers of God's Precious Infants*

<http://www.helpersbrooklynny.org>

Každý z nás je jedinečný, vzácný a nenahraditelný od početí do přirozené smrti.

Jen s vaší pomocí se podaří prolomit lhostejnost rozumných, obměkčit srdce zraněných a nabídnout pomoc zoufalým.

Třista křížů pro život

mezinárodní vzpomínkové procesí
za více než 3 milióny dětí usmrčených umělým potratem
v České republice v letech 1957–2007

Mezinárodní organizace Euro„POL“ (European Voice of the Unborn Children: „Protect Our Life“) vás zve k účasti na mezinárodním vzpomínkovém procesí o svátku svatých Mláďátek betlémských v **pátek 28. prosince 2007** v centru Prahy. Každý ze 300 bílých křížů, které účastníci v procesí ponosou, symbolizuje 10 000 dětí usmrčených umělým potratem za 50 let platnosti zákona o umělých potratech.

- 16:30 – zahájení na Strahovském nádvoří před bazilikou
- 17:15 – zastavení u sousoší Kalvárie na Karlově mostě
- 18:00 – zakončení před kostelem sv. Jiljí na Starém Městě

- 18:00 – možnost účasti na pravidelném farním růženci a mši svaté (s intencí za nenarozené děti) v kostele sv. Jiljí

S organizací pomáhá a bližší informace poskytne: Hnutí Pro život ČR, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, info@prolife.cz

Pravidelné modlitby v Praze

Zveme vás k modlitbám u porodnice u Apolináře (Apolinářská 18, Praha 2) každý pracovní den přibližně mezi 8.30 a 10. hodinou. Modlíme se čtyři růžence. Pokud jste nevěřící, můžete setrvat v tichosti. Jste-li nekatolického vyznání, máme společnou modlitbu Otče nás a modlitby vlastními slovy.

Budete-li moci přijít, kontaktujte předem Miloslava Pletánka na telefonním čísle 736 248 037.

Upozorňujeme na plakáty vložené v tomto oběžníku. Prosíme vás o jejich umístění podle jejich zaměření – např. na nástěnky či do čekáren u lékaře.

Rodičům, kteří se zajímají o porod v domácím prostředí, nabízí své zkušenosti a praktické informace Klára Chrastinová na telefonním čísle 723 956 202.

Eucharistická adorace

za obnovu kultury života v České republice, zvláště za děti zabíjené před narozením a za zachování ochrany lidí starých a nemocných

probíhá v kostele sv. Bartoloměje, Bartolomějská ulice, Praha 1

každý všední den od 12:30 do 17:30 hodin

Zváni jsou zvláště naléhavě studenti a lidé v důchodu, kteří mají v dnešní uspěchané době nesmírně vzácný dar dostatku času a mohou tak druhým nenahraditelně pomáhat.

Díky podpoře Kongregace šedých sester III. ř. sv. Františka a ve spolupráci s Klášterem dominikánů Praha a Fatimským apoštolátem v ČR adorace organizačně zajišťuje Hnutí Pro život ČR.

Další informace:
Hnutí Pro život ČR
Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5
info@prolife.cz, tel.: 603 976 231
http://kruciata.cz, http://prolife.cz

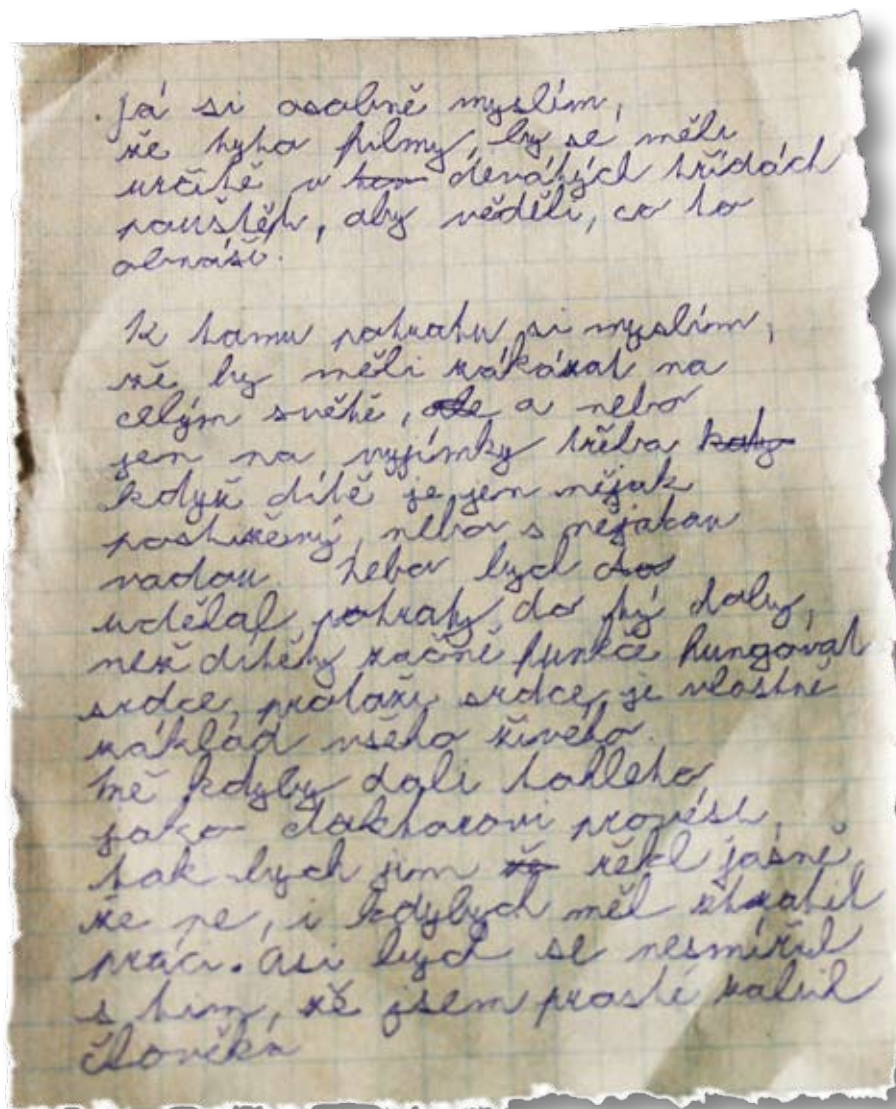

Možná v budoucnu zachráním i několik životů... II.

Následující řádky jsou zpětné reakce žáků 9. tříd. Pedagog věnoval asi čtyři hodiny rodinné výchovy tématu umělých potratů. Děti si prohlédly materiály Hnutí Pro život ČR, slyšely různé příběhy a nakonec shlédly i film „Němý výkřik“. Podle svědectví pedagoga děti, jinak velmi hlučné a otravné, byly během těchto hodin velice vnímavé a bylo vidět, že se jich toto téma hluboce dotýká a stojí o to, o něm mluvit.

Já si osobně myslím, že tyto filmy by se měly určitě v devátých třídách pouštět, abychom věděli, co to obnáší. K tomu potratu si myslím, že by se měl zakázat na celém světě, a nebo jen na výjimky, třeba když dítě je jen nějak postižené, nebo s nějakou vadou, nebo bych udělal potrat do té doby, než dítěti začne fungovat srdce, protože srdce je vlastně základ všeho živého. Mě, kdyby dali toto jako doktorovi provést, tak bych jim řekl jasně že ne, i kdybych měl ztratit práci. Asi bych se nesmířil s tím, že jsem prostě zabil člověka.

Můj pocit? Takhle jsem se nikdy necítila. Je to strašný. Podle mě v 9. třídách by se to mělo pouštět jen v případech, když celá třída souhlasí. A kdo nechce, může odejít ze třídy. To je můj názor. Je to hrozné a velice nepochopitelné. Je to ošklivé.

Myslím si, že tyto dvě hodiny byly určitě dobré, jelikož jsem netušila, co se vlastně při potratu děje a rozhodně jsem proti! Nebudu přece zabíjet své dítě, které je bezbranné a chce žít, chce poznat život stejně jako já. Vždy se určitě najde nějaký způsob, jak to vyřešit nebo jak ho vychovat. Určitě bych šla (třeba se školou) na protest proti potratům. Také si myslím, že by se mělo s devátáky toto stoprocentně probírat, jelikož netu-

ší, co se vlastně s nimi děje během zákroků a změny svůj názor a budou si snad dávat větší pozor při pohlavním syku. Ale jsem ráda, že jsem ten film viděla. Děkuji.

Matka by měla mít právo, jestli si svoje dítě nechá nebo ne. Není správné toto dělat, prostě je to hnusné. A žena by se měla rozhodnout sama a ne ostatní za ně. Je to nespravedlivé. Já sama na místě doktora bych

řekla, že to prostě dělat nebudu – nechápu to, jak to můžou udělat – je to odporné. Potraty by se měly zrušit – já bych je nechala zrušit. Je to děs. Učitelé by se měli se žáky rozhodně bavit o potratech a ukazovat jim to, aby věděli, o co jde.

Myslím si, že bylo dobré se o tomto tématu bavit, vidět záznam a je dobré to zveřejnit. Je to strašné, když se na to takhle koukám. Ale myslím si, že si lidé uvědomí, co dělají za špatnost, a doufám, že budeme opatrnější. Působilo to na mě strašně. Uvědomila jsem si, jak je to strašné, a doufám, že tohle nikdy nepodstoupím.

Toto téma mělo určitě velký smysl pro naši třídu. A také je dobře, že

to učitelé pouští dětem v 9. třídě. To je už nejvyšší čas, aby děti o tom už něco věděly. Měly by se rozhodně zakázat potraty. Matky by se takhle rozhodovat neměly, to určitě ne! Pak zjistí, že udělaly hloupost a pak už je pozdě!

Myslím si, že je to dobře, že jsme to probrali. Už víme, co to je, budeme si dávat velký pozor. Potrat, si myslím, že je dobře, že existuje. Když je to dítě třeba nemocné, tak je to lepší, když se vůbec nenarodí. Ale je to teda hrozný. Hlavně pak pro tu ženu. Buď je psychicky na dně a nebo má zničnou dělohu.

Případá mi, že potrat je svinstvo, které usmrtí nevinného člověka, který za nic nemůže. Všichni by se

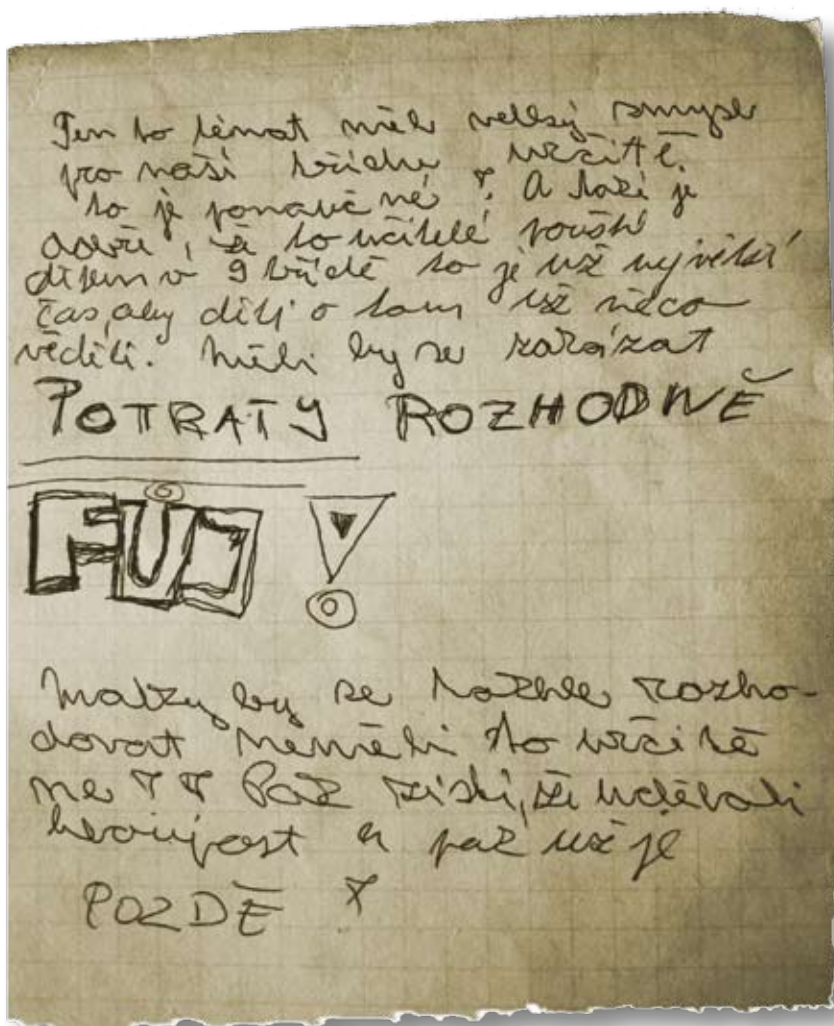
měli nad tím zamyslet, než by šli na potrat, aby si uvědomili, co vlastně udělají, a hlavně ženy, které si uvědomí, co udělaly. Toto je dobrá příručka pro děti 9. tříd, aby věděly, co to vlastně znamená.

Velmi mě to zaujalo. Byl to zajímavý film a poučný. Věřím, že to hodně lidí vezme k srdci. Já jsem nikdy nebyla podporující potraty. A klidně bych mohla odpřísáhnout, že nikdy na potrat nepůjdu. Ten malý človíček za to nemůže, že se matka takto rozhodla. Ty ženy jsou s odpuštěním hloupé. I když k tomu mají třeba důvod.

Každopádně by se to v 9. třídě pouštět mělo. Po zhlédnutí toho filmu bych si potrat hodně rozmyslela a rozhodla se pro něj opravdu ve výjimečném případě, a spíš vůbec. Souhlasím s názorem z filmu, že každé ženě bych před potratem snímek pustila a pokud by byla alespoň trochu lidská, rozmyslela by si to.

Tento film na mě působil velmi drastickým dojmem. Myslím, že je dobré pouštět tento film a vyprávět si o tom v devátých třídách. Je dobré to vidět, čeho se případně dopustíme, protože také většina žen ani neví, jak to probíhá a po shlédnutí tohoto filmu změni názor. Já bych po tom, co jsem viděla, na potrat nikdy nešla.

Myslím si, že určitě je to věc, kterou by měly vědět děti v našem věku. Je to věc společnosti. Je to velmi kruté vůči těm bezbranným dětem, když jsem viděla, jak se to tělíčko hýbe a snaží se uniknout. Je to opravdu velmi emocionální. Na hodinách rodinné výchovy bych o tomto tématu si chtěla určitě ještě povídat nebo naopak o porodech, abychom viděli ty protiklady!

Dokázala jsem převzít odpovědnost za smrt svého dítěte

Po půlroční známosti se svým přítelem jsem neplánovaně otěhotněla. Oba nás to nemile překvapilo. Gynekolog, kterého jsem navštívila, konstatoval 7. týden těhotenství. V čekárně gynekologa byly letáčky o výživě nastávajících maminek, o důležitosti kojení, na některých byly obrázky malých dětí. Napadlo mě, jak by asi vypadalo naše dítě. Domů jsem šla rozhodnutá, že svého přítele přesvědčím, abychom si dítě nechali. Dalších 14 dní uběhlo tak, že jsme každý večer řešili všech-

na pro a proti. Přítel byl již unavený mým neustálým rozebíráním situace. Nakonec jsme se společně rozhodli, že interrupci podstoupím.

Když jsem se v nemocnici po zákroku probudila, cítila jsem jakousi úlevu, že už to mám za sebou. Tento pocit byl ale za několik málo hodin vystřídán vyčerpáním a velkou únavou. Připadala jsem si otupělá a „mimo“. Druhý den ráno mě přítel odvezl domů. Dohodli jsme se, že o tom, co se stalo, už nebudeme mluvit. Budeme se oba snažit zapomenout.

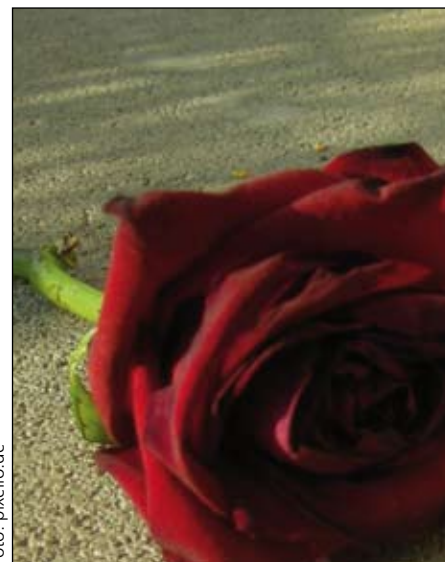

Foto: pixello.de

Tak jsem se vrátila domů. Najednou mě stálo nesmírnou námahu, chovat se jako dříve. Nemohla jsem v noci spát, a když jsem nakonec usnula, zdávalo se mi o mém dítěti. Ty sny byly děsivé, slyšela jsem ho plakat. Ve dne mě trápily hrozné pocity viny a výčitky svědomí. Mívala jsem záchvaty smutku, se kterými jsem se neměla komu svěřit. Přítel mi vyčítal, že jsem přecitlivělá, a často nebýval doma. Byla jsem zoufalá a přesvědčená, že už se nikdy v životě nebudu smát. Vyčítala jsem si, proč jsem neměla tehdy sílu se tomu postavit. Nevěděla jsem, jestli pro mě ještě existuje naděje.

Děkuji Vám za kontakt na odborníka. Hodně moc se mi ulevilo, když jsem zjistila, že moje reakce na interrupci je normální. Že to, co prožívám já, prožívá ve více nebo méně podobné formě většina žen po interrupci. Stálo mě to mnoho sil, ale nakonec jsem dokázala převzít zodpovědnost za smrt svého dítěte. Přijala jsem i její neodvolatelnost. Dalším krokem bylo smíření. Poprosila jsem svoje dítě o odpuštění a já sama jsem odpustila partnerovi, sobě i všem ostatním. Teď už je mi mnohem lépe. Jenom nemůžu pochopit, proč se tak málo mluví o tom, co interrupce doopravdy znamená. Jaké bolestné jsou její následky pro ženu. Proč lékaři před zákrokem neinformují ženy o možných postinterrupčních potížích?

Jana

V poradně pro ženy v tísní Aqua vitae, jejímž zřizovatelem je Hnutí Pro život ČR, se snažíme o to, aby informace o naší poradenské činnosti oslovily co nejširší veřejnost, například pomocí distribuce propagačních letáčků a reklamy v tištěných médiích. V novém roce chystáme některé změny. Kolektiv konzultantek bude posílen o nové kolegyně. Služby, které bývaly 3 dny v týdnu v odpoledních hodinách, budeme v některých dnech rozšiřovat až do pozdních večerních hodin.

Většina naší práce probíhá cestou e-mailového poradenství. Nezřídka se na nás obracují ženy a dívky, které nečekaně otěhotněly. V těchto případech je naším primárním cílem spolupracovat na záchraně jejich miminka a hledat spolu s nimi co nejoptimálnější řešení. Ženám, které již umělý potrat podstoupily a nyní se u nich projevují postabortivní potíže psychického nebo psychosomatického rázu, se snažíme pomáhat v cestě za uzdravením. Zde se potýkáme s velkým nedostatkem odborníků z oboru, kteří se zabývají touto problematikou. Další velké množství dotazů je z oblasti sociálních dávek. Často nás oslovují nastávající maminky, které se zajímají o to, jaké sociální dávky jim jako studentkám a zároveň matkám náleží. Ani naši poradně se nevyhýbají otázky související s domácím

násilím jak fyzického, tak psychického rázu, na jehož pozadí lze najít problémy v partnerských vztazích.

Poradna provozuje svoji činnost již druhým rokem. Na základě dosud získaných zkušeností se snažíme o zkvalitňování a rozšiřování našich služeb, abychom dokázaly citlivě a profesionálně reagovat na potřeby našich klientek.

Chtěly bychom vyjádřit poděkování nakladatelství ANAG (<http://anag.cz>), které poskytlo naší poradně slevu na vybrané knižní tituly, resp. některé z titulů nabídlo pro potřebu práce konzultantek poradny zcela zdarma. Knihy, zabývající se např. dárkami státní sociální podpory, sociálně-právním postavením dětí a rodičů či vyměřováním základu pro dávky pomoci v hmotné nouzi, obsahují kromě znění zákonů také komentáře a příklady. Pro ty z nás, které nemají vystudovanou např. právnickou fakultu, jsou komentáře k zákonům a uvedené příklady velice užitečné. Publikace znamenají pro práci poradny vynikající zdroj informací. Nabídka slevy, resp. poskytnutí některých publikací zcela zdarma, nám byla přislíbena trvale. Chtěly bychom touto cestou nakladatelství ANAG upřímně poděkovat!

Ing. Helena Dubišarová
vedoucí Poradny pro ženy v tísní Aqua vitae

„Jak jsem jen mohla uvažovat o potratu?“

Jsem členkou Hnutí Pro život ČR a také matkou dvojčat, dnes již osmnáctiletých. S pohnutím a modlitbami jsem sledovala osud siamských dvojčat na Slovensku – Miška a Marka. Je mi velmi líto maminky Mariany Müllerové, otce chlapců i obou babiček. Sledovala jsem téměř denně na internetu nové zprávy o zdravotním stavu dětí a také diskuse k tématu.

Většina diskutujících držela Miškovi a Markovi palce a mnozí také obdivovali práci lékařů, ale bylo dost i těch, kteří psali dost hrubě o mamince. (Např.: Těch ubohých dětí je mi líto, že musí trpět za svoji fanatickou mámu, která je nechala narodit se takto postižené, jen aby byla hvězdou u nich v kostele. Věděla to dopředu a tak se tomu dalo včas zabránit.)

Takové reakce mě vždy dost vytočily. Mimo jiné jsem paní Müllerové napsala dopis do nemocnice, vyjádřila jí podporu mnoha mých známých a slíbila modlitby. Obdivuji její statečnost. Já bych sice děti donosila a porodila, ale nevím, jestli bych se nezhroutila z úzkosti a nejistoty a následně ze ztráty dětí.

Ale s interrupcí bych se jistě vyrovnávala ještě mnohem bolestněji. Tam je totiž kromě bolesti ze ztráty hlavně velmi frustrující pocit viny.

Zde posílám některé úryvky, kterými jsem hájila rozhodnutí paní Marianny.

Kdo nám dal právo rozhodovat o životě dětí, které Bůh povolal na svět? A jestli vám jejich utrpení po operaci připadá nesnesitelné, pak si uvědomte, že lékařská věda je udržovala v umělém spánku a byla jim podávána analgetika.

Dítě zabíjené v děloze matky žádnou anestézii nedostává – do dělohy se vsunou kleště, chytne se noha nebo jiná část těla a postupně se trhají části těla dítěte. Páteř bývá přelomena a lebka rozdrčena.

Po 16. týdnu těhotenství (v této době jsou právě zjištěny vývojové vady plodu) je přes břišní dutinu matky do plodového obalu vstříknut koncentrovaný solný roztok. Jemná pokožka plodu bývá naprosto rozleptána. Nechápu, jak se v naší kulturní společnosti mohou ještě interrupce provádět, zvláště když tolik bezdětných párů čeká na osvojení i postiženého dítěte.

Jak už jsem psala, mám dvojčata a v případě stejné diagnózy bych jednala shodně. Modlila jsem se za přežití obou sourozenců. Nyní, když umřeli, je pro matku útěchou, že její děti poznaly mateřskou lásku, matčino pochování a byly pokřtěny. Nyní jsou již u Pána Boha. Nezemřely rozčtvrcené kleštěmi či spálené chloridem draselným.

Chtěla bych se přívrženců interrupcí zeptat: Jak byste vy jednou raději umřeli? Obklopeni svými blízkými a lékaři, kteří dnes již umí účinně tlumit fyzickou bolest, nebo zaživa a v úzkostech,

rozčtvrceni sadistickým vrahem?

Smrt plodu roztrhaného kleštěmi mi také připomíná smrt, kdy je člověk roztrhán divokým zvířetem, třeba lvem. Vidím zde i podobnost s mučednickou smrtí prvotních křesťanů.

Rodičům, u nichž lékaři vysloví či dokonce potvrdí vrozenou vadu jejich nenarozeného dítěte bych chtěla vzkázat: Nebojte se takové dítě přijmout a porodit ho!

Již 25 let pracuji s postiženými dětmi a jejich život je plný radosti a štěstí, pokud jim rodiče umí dát dostatek lásky. Obzvláště radostné jsou děti s Downovým syndromem. Komplexní rehabilitační péče a speciální pedagogika umí tyto děti posunout mnohem dál, než tomu bylo dříve. Rodiče z nich mají opravdovou radost a mám zkušenosti, že často řeknou: „Jak jsem jen mohla tehdy uvažovat o potratu?“

PaedDr. Eva Kusová

Foto: archiv

Nabídka informačních a propagačních materiálů

Na odpovědní lístek uvádějte 4-místný kód a počet kusů požadovaných materiálů. Kvůli poštovnímu je u některých materiálů uveden minimální počet kusů, který lze zaslat. Veškeré materiály jsou zasílány zdarma. Za jakékoli dary umožňující další výrobu informačních materiálů budeme vděční. Ukázky materiálů jsou k dispozici na adrese <http://prolife.cz> či <http://svobodavolby.cz>, kde je možné je i jednoduše objednat.

LETÁKY (min. počet 10 ks)

- L001 Hnutí Pro život ČR** – základní informace o HPŽ ČR
- L002 Aqua vitae** – informace o poradně pro ženy provozující zelenou linku dostupnou zdarma z celé ČR
- L003 Kronika života** – barevné fotografie prenatalního vývoje člověka vhodné pro děti
- L004 Člověkem od početí** – podrobný popis prenatalního vývoje člověka a argumenty proti praxi umělých potratů
- L006 Vymoženost svobodného světa** – abstrakt přednášky o metodách, jakými byly v USA prosazeny umělé potraty
- L007 Vyšetření v těhotenství** – popis běžných vyšetření v průběhu těhotenství a zdůraznění těch, která mají za cíl vyhledat děti, které mohou být zdravotně postižené, a následně je usmrtit
- L009 Přírozené plánování rodičovství** – informace Ligy pár páru o symptotermální metodě PPR

PLAKÁTY (min. počet 5 ks)

- P002 Plánovaná samota & opravdová rodina** – plakát formátu A3 o negativních antikoncepční mentality vedoucí k sobectví a samotě v kontrastu s hodnotami, které děti přináší štědrým rodičům

FILMY

- F002 Némý výkřik** na VHS – bývalý ředitel největší potratové kliniky na světě dr. Bernard Nathanson vysvětluje průběh umělého potratu

KNIHY A BROŽURKY

- K001 Proč pláčeš, Miriam** – svědectví postižených žen a informace lékařů o psychických následcích umělého potratu
- B002 Jana Beretta Molla** – svědectví ženy, která se svobodně rozhodla dát život svému dítěti výměnou za život svůj
- B003 Touha po dítěti** – podrobné informace o neplodnosti, její léčbě a metodách asistované reprodukce

OSTATNÍ PROPAGAČNÍ MATERIÁLY

- M001 Model plodu ve 12. týdnu těhotenství**
- R003 Šňůra na krk** – k nošení mobilu s natištěnou webovou adresou kampaně SvobodaVolby.cz a piktogramem miminka
- T003 Tričko M** – tmavomodré tričko velikosti M s malým logem kampaně SvobodaVolby.cz na prsou
- T004 Tričko XL** – tmavomodré tričko velikosti XL s malým logem kampaně SvobodaVolby.cz na prsou
- T005 Tričko s logem na zádech** – tmavomodré tričko velikosti XL s velkým logem kampaně SvobodaVolby.cz na zádech
- T007 Dětské tričko** – dětské tmavomodré tričko velikosti 140 s velkým logem kampaně SvobodaVolby.cz na zádech

Poznámka: Neuvedené materiály budou k dispozici, jakmile bude dostatek finančních prostředků na jejich výrobu.

Přejeme vám i vašim blízkým radostné prožití vánočních svátků a mnoho požehnání v celém roce 2008.

Hnutí Pro život ČR – informační oběžník Hnutí Pro život ČR, o. s.

ISSN: 1214-4096 Registrace: MK ČR E 14715

Teologický poradce: P. Mgr. Pavel Mayer OP

Kontakt: HPŽ ČR, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, tel.: 603 976 231, info@prolife.cz

Bankovní spojení: 159205438/0300, var. sym.: 5030

Hnutí Pro život ČR, o. s. je neziskovým občanským sdružením s cílem šířit a obnovovat úctu k lidskému životu od početí do přirozené smrti, především k životu nenarozených dětí, starých, postižených a nevyčísitelně nemocných lidí, podporovat rodinu a šířit vědecké poznatky o souvisejících tématech. Sdružení nemá žádné státní dotace a rozvíjí svou činnost výhradně z darů drobných dárců. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Od vyhlášení **Kruciáty** – modlitebního úsilí za záchranu nenarozených dětí na Pochodu pro život v březnu 2007 se k této iniciativě oficiálně připojilo přes dva tisíce lidí, kteří se denně na tento úmysl modlí. Bližší informace jsou na webové stránce <http://kruciata.cz> nebo je možné je obdržet na adrese uvedené v tiráži.

Každý z nás je jedinečný, vzácný a nenahraditelný od početí do přirozené smrti.

Jen s vaší pomocí se podaří prolomit lhostejnost rozumných, obměkčit srdce zraněných a nabídnout pomoc zoufalým.